

**T.C.
TARSUS ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ**



**PERSONEL DAİRE BAŞKANLIĞI
DİSİPLİN SORUŞTURMASI
REHBERİ**

DİSİPLİN SORUŞTURMASI REHBERİ

Amaç:

Yükseköğretim Kurumları yönetici, öğretim elemanı ve memurları hakkında yapılacak disiplin soruşturmalarında dikkat edilmesi gereken hususlar hakkında bilgi notudur.

Bilindiği üzere; Üniversitemiz yönetici, öğretim elemanı ve memurlarının işlemiş oldukları disiplin suçlarına ilişkin işlemler; 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununa 6764 sayılı Kanunla ek ve değişiklikler getirilen 53 üncü maddesi ile 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun disipline ilişkin maddeleri (Madde 124-145 arası) ile Devlet Memurları Disiplin Yönetmeliği çerçevesinde yürütülmektedir.

Disiplin soruşturmalarının usulüne uygun yapılması, disiplin yaptırımlarının amacına ulaşması, Üniversitemiz birimleri tarafından yapılacak disiplin soruşturmalarında uygulama birliğinin sağlanabilmesi, ileride çıkacak uyuşmazlıklarda Üniversitemiz adının temsili açısından söz konusu mevzuat hükümlerine uyulması konusunda hem akademik hem de idari personelin gereken dikkat ve özeni göstermesi önem arz ettiğinden; aşağıda, anılan Kanunlara göre yürütülmesi gereken disiplin soruşturmaları ile ilgili dikkat edilmesi gereken hususlara yer verilmiştir.

Genel Olarak:

657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 125 inci maddesinin (A), (B), (C), (D) ve (E) bentlerinde uyarma, kınama, aylıktan kesme, kademe ilerlemesinin durdurulması ve kamu görevinden çıkarma cezalarını gerektiren eylemler ile 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 53 üncü maddesinin (b) fıkrasının (1), (2), (3), (4), (5) ve (6) ncı bentlerinde 657 sayılı Kanundaki fiillere ilave olarak (üniversite öğretim mesleğinden çıkarma cezası hariç) uyarma, kınama, aylıktan veya ücretten kesme, kademe ilerlemesinin durdurulması veya birden fazla ücretten kesme, üniversite öğretim mesleğinden çıkarma ve kamu görevinden çıkarma cezaları şeklinde sayılmıştır. Böylelikle, karşılaşılabilecek her türlü davranış ve eylemin Kanunlarda sınırlı olarak sayılmış olduğu söylenemez. Kanunlarda sayılan bu eylemler örnek kabilinden olup **sanığın eylemi Kanunda belirtilmiş olan eylemlere birebir uymuyorsa; sanık hakkında, yaptığı eylemin nitelik ve ağırlık itibarıyla benzer olanları ile aynı tür disiplin cezaları verilir.**

Soruşturmanın her aşamasında **GİZLİLİK** esastır.

DİSİPLİN ORUŞTURMASI VE CEZA İŞLERİ

GENEL ESASLAR

2547/Madde 53 -Soruşturma Açmaya Yetkili Amirler:

- **Yükseköğretim Kurulu Başkanı;** üst kuruluşlar, rektörler ve bağımsız vakıf meslek yüksekokulu müdürlerinin ve 53/Ç maddesinin birinci fıkrasının (e) bendinde yer alan fiillerle ilgili olarak öğretim elemanlarının,
- **Rektör;** üniversitenin,
- **Dekan;** fakültenin,
- **Enstitü ve Yüksekokul Müdürleri;** enstitü ve yüksekokulların,
- **Genel Sekreter;** Tüm idari personelin,
- **Sekreterler (Fakülte, yüksekokul, enstitü);** bağlı birim idari personelinin disiplin amirleridir.

Disiplin Cezaları:

Devlet ve vakıf yükseköğretim kurumlarının öğretim elemanları, memur ve diğer personeline uygulanabilecek disiplin cezaları;

- Uyarma,
- Kınama,
- Aylıktan veya Ücretten Kesme,
- Kademe İlerlemesinin Durdurulması veya Birden Fazla Ücretten Kesme,
- Üniversite Öğretim Mesleğinden Çıkarma
- Kamu Görevinden Çıkarma cezalarıdır.

DİSİPLİN CEZALARINA AİT FİİLLER

Uyarma Cezasını Gerektiren Fiil ve Haller Şunlardır:

(657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 125/A maddesi)

- a) Verilen emir ve görevlerin tam ve zamanında yapılmasında, görev mahallinde kurumlarca belirlenen usul ve esasların yerine getirilmesinde, görevle ilgili resmi belge, araç ve gereçlerin korunması, kullanılması ve bakımında kayıtsızlık göstermek veya düzensiz davranmak,
- b) Özürsüz veya izinsiz olarak göreve geç gelmek, erken ayrılmak, görev mahallini terk etmek,
- c) Kurumca belirlenen tasarruf tedbirlerine riayet etmemek,
- d) Usulsüz müracaat veya şikayette bulunmak,
- e) Devlet memuru vakarına yakışmayan tutum ve davranışta bulunmak,
- f) Görevine veya iş sahiplerine karşı kayıtsızlık göstermek veya ilgisiz kalmak,
- g) Belirlenen kılık ve kıyafet hükümlerine aykırı davranmak,

h) Görevin işbirliği içinde yapılması ilkesine aykırı davranışlarda bulunmak.

(2547 sayılı yükseköğretim Kanununun 53-b/1. Maddesi)

- a) Yetkili makamların bilgi ve belge istemini mazeretsiz olarak zamanında yerine getirmemek.
- b) Maiyetindeki elemanların yetiştirilmesinde özen göstermemek.
- c) Destek alınarak yürütülen araştırmalar sonucu yapılan yayınlarda destek veren kişi, kurum veya kuruluşlar ile bunların katkılarını belirtmemek.

Kınama Cezasını Gerektiren Fiil ve Haller Şunlardır:

(657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 125/B maddesi)

- a) Verilen emir ve görevlerin tam ve zamanında yapılmasında, görev mahallinde kurumlarca belirlenen usul ve esasların yerine getirilmesinde, görevle ilgili resmi belge, araç ve gereçlerin korunması, kullanılması ve bakımında kusurlu davranmak,
- b) Eşlerinin, reşit olmayan veya mahcur olan çocuklarının kazanç getiren sürekli faaliyetlerini belirlenen sürede kurumuna bildirmemek,
- c) Görev sırasında amire hal ve hareketi ile saygısız davranmak,
- d) Hizmet dışında Devlet memurunun itibar ve güven duygusunu sarsacak nitelikte davranışlarda bulunmak,
- e) Devlete ait resmi araç, gereç ve benzeri eşyayı özel işlerinde kullanmak,
- f) Devlete ait resmi belge, araç, gereç ve benzeri eşyayı kaybetmek,
- g) İş arkadaşlarına, maiyetindeki personele ve iş sahiplerine kötü muamelede bulunmak,
- h) İş arkadaşlarına ve iş sahiplerine söz veya hareketle sataşmak,
- i) Görev mahallinde genel ahlak ve edep dışı davranışlarda bulunmak ve bu tür yazı
- j) yazmak, işaret, resim ve benzeri şekiller çizmek ve yapmak,
- k) Verilen emirlere itiraz etmek,
- l) Borçlarını kasten ödemeyerek hakkında yasal yollara başvurulmasına neden olmak,
- m) Kurumların huzur, sükûn ve çalışma düzenini bozmak.
- n) Yetkili olmadığı halde basına, haber ajanslarına veya radyo ve televizyon kurumlarına bilgi veya demeç vermek.

(2547 sayılı yükseköğretim Kanununun 53-b/2. Maddesi)

- a) Yetkili makamların görevle ilgili bilgi ve belge istemini mazeretsiz olarak zamanında yerine getirmemek.
- b) Resmi olarak ders vermekle yükümlü bulunulan öğrencilere özel ders vermek.
- c) Resmi ilan, afiş, program, yazı ve benzeri dokümanları koparmak, yırtmak veya tahrif etmek.

- d) Üniversite veya bağlı birimlerin sınırları içinde herhangi bir yeri kurumun izni olmadan hizmetin amaçları dışında kullanmak veya kullandırmak.
- e) Yayınlarında hasta haklarına riayet etmemek.
- f) İnsanlarla ilgili biyomedikal araştırmalarda veya diğer klinik araştırmalarda ilgili mevzuat hükümlerine aykırı davranmak.
- g) İncelemek üzere görevlendirildiği bir eserde yer alan bilgileri eser sahibinin açık izni olmaksızın yayımlanmadan önce başkalarıyla paylaşmak.
- h) Bilimsel bir çalışma kapsamında yapılan anket ve tutum araştırmalarında katılımcıların açık rızasını almadan ya da araştırma bir kurumda yapılacaksa ayrıca kurumun iznini almadan elde edilen verileri yayımlamak.
- i) Araştırma ve deneylerde, çalışmalara başlamadan önce alınması gereken izinleri yetkili birimlerden yazılı olarak almamak.
- j) Araştırma ve deneylerde mevzuatın veya Türkiye'nin taraf olduğu uluslararası sözleşmelerin ilgili araştırma ve deneylere dair hükümlerine aykırı çalışmalarda bulunmak.
- k) Araştırmacılar veya yetkililerce, yapılan bilimsel araştırma ile ilgili olarak muhtemel zararlı uygulamalar konusunda ilgilileri bilgilendirme ve uyarma yükümlülüğüne uymamak.
- l) Akademik atama ve yükseltmelere ilişkin başvurularda bilimsel araştırma ve yayımlara ilişkin yanlış veya yanıltıcı beyanda bulunmak.
- m) İçeriği itibarıyla şiddet, terör ve nefret amaçlı bildiri, afiş, pankart, bant ve benzerlerini basmak, çoğaltmak, dağıtmak veya bunları kurumların herhangi bir yerine asmak veya teşhir etmek.
- n) Yükseköğretim kurumları içinde siyasi parti faaliyetinde bulunmak veya siyasi parti propagandası yapmak.

Aylıktan veya Ücretten Kesme Cezasını Gerektiren Fiil ve Haller Şunlardır:

(657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 125/C Maddesi)

Memurun, brüt aylığından 1/30 - 1/8 arasında kesinti yapılmasıdır.

- a) Kasıtlı olarak; verilen emir ve görevleri tam ve zamanında yapmamak, görev mahallinde kurumlarca belirlenen usul ve esasları yerine getirmemek, görevle ilgili resmi belge, araç ve gereçleri korumamak, bakımını yapmamak, hor kullanmak,
- b) Özürsüz olarak bir veya iki gün göreve gelmemek,
- c) Devlete ait resmi belge, araç, gereç ve benzerlerini özel menfaat sağlamak için kullanmak,
- d) Görevle ilgili konularda yükümlü olduğu kişilere yalan ve yanlış beyanda bulunmak,
- e) Görev sırasında amirine sözle saygısızlık etmek,
- f) Görev yeri sınırları içerisinde her hangi bir yerin toplantı, tören ve benzeri amaçlarla izinsiz olarak kullanılmasına yardımcı olmak,

- g) **Mülga**
- h) **Mülga**
- i) Hizmet içinde Devlet memurunun itibar ve güven duygusunu sarsacak nitelikte davranışlarda bulunmak
- j) **Mülga**

(2547 sayılı yükseköğretim Kanununun 53-b/3. Maddesi)

- a) Yükseköğretim üst kuruluşları ile yükseköğretim kurumlarının organlarında yapılan konuşma ve alınan kararları, yetkili olmadığı halde organ veya üyelerinin aleyhinde davranışlara yol açmak maksadıyla dışarı yaymak.
- b) Kuruma ait araç, gereç, belge ve benzeri eşyayı görevin sona ermesine ve kurumca yazı ile istenmesine rağmen belirlenen süre içinde geri vermemek.
- c) Araştırma ve deneylerde, hayvanlara ve ekolojik dengeye zarar vermek.
- d) Bilimsel çalışmalarda, diğer kişi ve kurumlardan temin edilen veri ve bilgileri, izin verildiği ölçüde ve şekilde kullanmamak, bu bilgilerin gizliliğine riayet etmemek ve korunmasını sağlamamak.
- e) Bilimsel araştırma için sağlanan veya ayrılan kaynakları, mekanları, imkanları ve cihazları amaç dışı kullanmak.
- f) Mükerrer yayınlarını akademik atama ve yükselmelerde ayrı yayınlar olarak sunmak.
- g) Bir araştırmanın sonuçlarını, araştırmanın bütünlüğünü bozacak şekilde ve uygun olmayan biçimde parçalara ayırıp birden fazla sayıda yayımlayarak bu yayınları akademik atama ve yükselmelerde ayrı yayınlar olarak sunmak.
- h) Aktif katkısı olmayan kişileri yazarlar arasına dahil etmek veya olan kişileri dahil etmemek, yazar sıralamasını gerekçesiz ve uygun olmayan bir biçimde değiştirmek, aktif katkısı olanların isimlerini sonraki baskılarda eserden çıkartmak, aktif katkısı olmadığı halde nüfuzunu kullanarak ismini yazarlar arasına dahil ettirmek.
- i) Dayanaksız, yersiz ve kasıtlı olarak suç isnadında bulunmak.
- j) Hukuka aykırı olarak kurumun bilişim sisteminin bütününe veya bir kısmına kasten girmek veya orada kalmak.

Kademe ilerlemesinin Durdurulması veya Birden Fazla ücretten Kesme Cezasını Gerektiren Fiil ve Haller Şunlardır:

(657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 125/D Maddesi)

Fiilin ağırlık derecesine göre memurun, bulunduğu kademede ilerlemesinin 1 - 3 yıl durdurulmasıdır.

- a) Göreve sarhoş gelmek, görev yerinde alkollü içki içmek,

- b) Özürsüz ve kesintisiz 3 - 9 gün göreve gelmemek,
- c) Görevi ile ilgili olarak her ne şekilde olursa olsun çıkar sağlamak,
- d) Amirine veya maiyetindekilere karşı küçük düşürücü veya aşağılayıcı fiil ve hareketler yapmak,
- e) Görev yeri sınırları içinde herhangi bir yeri toplantı, tören ve benzeri amaçlarla izinsiz kullanmak veya kullandırmak,
- f) Gerçeğe aykırı rapor ve belge düzenlemek,
- g) **Mülga**
- h) Ticaret yapmak veya Devlet memurlarına yasaklanan diğer kazanç getirici faaliyetlerde bulunmak,
- i) Görevin yerine getirilmesinde dil, ırk, cinsiyet, siyasi düşünce, felsefi inanç, din ve mezhep ayrımı yapmak, kişilerin yarar veya zararını hedef tutan davranışlarda bulunmak,
- j) Belirlenen durum ve sürelerde mal bildiriminde bulunmamak,
- k) Açıklanması yasaklanan bilgileri açıklamak,
- l) Amirine, maiyetindekilere, iş arkadaşları veya iş sahiplerine hakarete bulunmak veya bunları tehdit etmek,
- m) Diplomatik statüsünden yararlanmak suretiyle yurt dışında, haklı bir sebep göstermeksizin ödeme kabiliyetinin üstünde borçlanmak ve borçlarını ödemedeki tutum ve davranışlarıyla Devlet itibarını zedelemek veya zorunlu bir sebebe dayanmaksızın borcunu ödemediği yurda dönmek,
- n) Verilen görev ve emirleri kasten yapmamak,
- o) Herhangi bir siyasi parti yararına veya zararına fiilen faaliyette bulunmak.

(2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 53-b/4. Maddesi)

- a) Hizmet içinde resmi bir belgeyi tahrif etmek, yok etmek, gizlemek veya sahte olarak düzenlemek, sahte belgeyi bilerek kullanmak, kullandırmak.
- b) Görevi sebebiyle veya görevi sırasında doğrudan veya dolaylı olarak her ne ad altında olursa olsun menfaat sağlamak, iş sahiplerinden veya öğrencilerden borç para istemek veya almak.
- c) Kamu hizmetlerinin yürütülmesini engellemek, boykot ve işgal eyleminde bulunmak.
- d) Ders, seminer, konferans, laboratuvar, grafik çalışma ve sınav gibi öğretim çalışmalarının yapılmasına engel olmak; görevlileri, öğrencileri eğitim-öğretim alanı dışına çıkartmak; görev yapılmasına engel olmak; öğrencileri bu tür davranışlara teşvik etmek veya zorlamak ya da bu maksatla yapılacak hareketlere iştirak etmek.
- e) Basın-yayın veya bilişim sistemlerini kullanarak amiri, iş arkadaşları, personeli, hizmetten yararlananlar veya öğrencileri hakkında gerçeğe aykırı açıklamada veya haksız isnatta bulunmak veya rızaları olmaksızın özel hayatlarıyla ilgili açıklama yapmak.

- f) İnsanlarla ilgili biyomedikal araştırmalarda ve diğer klinik araştırmalarda ilgili mevzuat hükümlerine aykırı davranmak suretiyle kişilere zarar vermek.
- g) Bilimsel araştırmalarda gerçekte var olmayan veya tahrif edilmiş verileri kullanmak, araştırma kayıtları veya elde edilen verileri tahrif etmek, araştırmada kullanılmayan cihaz veya materyalleri kullanılmış gibi göstermek, destek alınan kişi ve kuruluşların çıkarları doğrultusunda araştırma sonuçlarını tahrif etmek veya şekillendirmek.
- h) Görevin yerine getirilmesinde dil, ırk, renk, cinsiyet, siyasi düşünce, felsefi inanç, din ve mezhep ayrımı yapmak, kişilerin yarar veya zararını hedef tutan davranışlarda bulunmak.
- i) Kanunların izin verdiği haller dışında siyasi partilere üye olmak.

Üniversite Öğretim Mesleğinden Çıkarma Cezasını Gerektiren Fiil ve Haller:

(2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 53-b/5. Maddesi)

Akademik bir kadroya bir daha atanmamak üzere üniversite öğretim mesleğinden çıkarmadır. Üniversite öğretim mesleğinden çıkarma cezasını gerektiren fiil, başkalarının özgün fikirlerini, metotlarını, verilerini veya eserlerini bilimsel kurallara uygun biçimde atıf yapmadan kısmen veya tamamen kendi eseri gibi göstermektir.

Kamu Görevinden Çıkarma Cezasını Gerektiren Fiil ve Haller Şunlardır:

(657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 125/E Maddesi)

- a) İdeolojik veya siyasi amaçlarla kurumların huzur, sükûn ve çalışma düzenini bozmak, boykot, işgal, kamu hizmetlerinin yürütülmesini engelleme, işi yavaşlatma ve grev gibi eylemlere katılmak veya bu amaçlarla toplu olarak göreve gelmemek, bunları tahrik ve teşvik etmek veya yardımda bulunmak,
- b) Yasaklanmış her türlü yayını veya siyasi veya ideolojik amaçlı bildiri, afiş, pankart, bant ve benzerlerini basmak, çoğaltmak, dağıtmak veya bunları kurumların herhangi bir yerine asmak veya teşhir etmek,
- c) Siyasi partiye girmek,
- d) Özürsüz olarak bir yılda toplam 20 gün göreve gelmemek,
- e) Savaş, olağanüstü hal veya genel afetlere ilişkin konularda amirlerin verdiği görev veya emirleri yapmamak,
- f) Amirlerine, maiyetindekilere ve iş sahiplerine fiili tecavüzde bulunmak,
- g) Memurluk sıfatı ile bağdaşmayacak nitelik ve derecede yüz kızartıcı ve utanç verici hareketlerde bulunmak,
- h) Yetki almadan gizli bilgileri açıklamak,
- i) Siyasi ve ideolojik eylemlerden arananları görev mahallinde gizlemek,

- j) Yurt dışında Devletin itibarını düşürecek veya görev haysiyetini zedeleyecek tutum ve davranışlarda bulunmak,
- k) 5816 sayılı Atatürk Aleyhine İşlenen Suçlar Hakkındaki Kanuna aykırı fiilleri işlemek.
- l) Terör örgütleriyle eylem birliği içerisinde olmak, bu örgütlere yardım etmek, kamu imkan ve kaynaklarını bu örgütleri desteklemeye yönelik kullanmak ya da kullandırmak, bu örgütlerin propagandasını yapmak.

(2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 53-b/6. Maddesi)

- a) Terör niteliğinde eylemlerde bulunmak veya bu eylemleri desteklemek.
- b) Amire, iş arkadaşlarına, personeline, hizmetten yararlananlara veya öğrencilerine fiili saldırıda veya cinsel tacizde bulunmak.
- c) Kamu hizmeti veya öğretim elemanı sıfatı ile bağdaşmayacak nitelik ve derecede yüz kızartıcı ve utanç verici hareketlerde bulunmak.
- d) Uyuşturucu veya uyuşturucu olarak kabul edilen diğer uyarıcı maddeleri kullanmak, bulundurmak, başkalarına vermek, kullanılmasını özendirmek, satmak, imal etmek.
- e) Hukuka aykırı olarak kurumun verilerini elde etmek, kaydetmek, kullanmak, depolamak, dağıtmak, değiştirmek veya yok etmek.
- f) Kurumun bilişim sistemlerinin işleyişini kasten engellemek veya bozmak.

Disiplin Soruşturmasında Uyulacak Esaslar (2547/Madde- 53/A)

- Disiplin cezası verilmesini gerektiren bir **fiilin işlendiğini öğrenen** disiplin amiri yazılı olarak disiplin soruşturması başlatır. Üst disiplin amirinin soruşturma açtığı veya açtırdığı disiplin olayında alt disiplin amiri ayrıca soruşturma yapamaz veya yaptıramaz. Daha önce açılmış soruşturma varsa bunlar üst amirin açtığı veya açtırdığı soruşturma ile birleştirilir.
- Bilimsel araştırma ve yayın etiğine ilişkin disiplin cezası verilmesini gerektiren fiiller açısından **soruşturma başlatılmadan önce bilimsel araştırma ve yayın etiği kurullarınca** inceleme yapılması zorunludur.
- Disiplin amiri soruşturmayı kendisi yapabileceği gibi soruşturmayı yapmak üzere **birim içerisinden** soruşturmacı veya komisyon görevlendirebilir. Ancak zorunlu hallerde rektörlük aracılığıyla diğer birimlerden soruşturmacı talep edilebilir.
- Soruşturmacının görev ve unvanı, soruşturulanın görev ve unvanının üstünde veya onunla aynı düzeyde olmalıdır.
- Fiilin ast ile üst tarafından birlikte işlenmesi halinde soruşturma usulü ve disiplin cezası verme yetkisi üste göre belirlenir.

- Soruşturmanın disiplin cezası verilmesini gerektiren fiili işlediği ve disiplin soruşturmasının başlatıldığı tarihteki görev veya unvanının farklı olması halinde disiplin soruşturması, üst görev veya unvanı esas alınarak yürütülür. Disiplin amirinin belirlenmesi ve uygulanacak diğer disiplin hükümleri, görev yapılan kurumun tabi olduğu mevzuata göre belirlenir.
- Soruşturmacı, disiplin soruşturmasıyla ilgili bilgi ve belgeleri toplama, ifade alma, tanık dinleme, bilirkişiye başvurma, keşif yapma, inceleme yapma ve ilgili makamlarla yazışma yetkisini haizdir.
- Soruşturmacının, görevlendirme kapsamında talep ettiği bilgi ve belgeler gecikmeksizin kendisine verilir.
- 1) Soruşturmacı, görevlendirildiği konuda soruşturma yürütür; soruşturma sırasında disiplin soruşturmasına konu olabilecek başka fiillerin ortaya çıkması durumunda bunları gecikmeksizin disiplin amirine bildirir.
- Soruşturma işlemleri bir tutanakla tespit olunur.
- Soruşturmanın gizliliği esastır.
- Soruşturma, **görevlendirme yazısının tebliğ tarihinden itibaren iki ay içinde tamamlanır.** Soruşturma bu süre içinde **tamamlanamaz ise soruşturmacı gerekçeli olarak ek süre talep edebilir**, disiplin amiri gerekçeyi değerlendirerek ve zamanaşımı sürelerini dikkate alarak karar verir.
- Fiili işleyen emeklilik veya başka nedenlerle görevinin sona ermesi, hakkında soruşturma açılmasına ve soruşturmanın devamına engel olmaz. Bu durumda soruşturma sonunda verilen disiplin cezası, özlük dosyasında saklanır. Aylıktan veya ücretten kesme ve kademe ilerlemesinin durdurulması veya birden fazla ücretten kesme cezaları ilgilinin kamu görevine dönmesi ya da bir vakıf yükseköğretim kurumunda göreve başlaması halinde uygulanır.
- Bir fiilden dolayı ilgili hakkında ceza soruşturması veya kovuşturması yapılıyor olması, aynı fiilden dolayı disiplin soruşturması yapılmasına, ceza verilmesine ve bu cezanın yerine getirilmesine engel değildir. **Gerektiğinde ceza kovuşturması bekletici mesele yapılabilir. Bu durumda disiplin soruşturmasına ilişkin zamanaşımı süreleri durur.**
- Bir fiilin diğer kanunlar uyarınca idari yaptırıma bağlanmış olması, aynı fiile bu Kanun kapsamında disiplin cezası verilmesine engel teşkil etmez.

Savunma Hakkı Kapsamında Gözetilecek Hususlar: (2547/Madde - 53/A)

- Soruşturulana, iddialar hakkında savunma imkânı tanınmadan disiplin cezası verilemez. Soruşturmayı yapanın yedi günden az olmamak üzere verdiği süre içinde veya belirtilen tarihte geçerli bir mazereti olmaksızın savunmasını yapmayan, savunma hakkından vazgeçmiş sayılır.
- Savunmaya davet yazısında hakkında disiplin soruşturması açılan fiilin neden ibaret bulunduğu, savunmasını belirtilen sürede yapmadığı takdirde savunmasından vazgeçmiş sayılacağı bildirilir.

- Disiplin cezası vermeye yetkili makamlar **gerek görürse**, isnat edilen fiil ve soruşturma raporunda önerilen disiplin cezasını da belirtmek suretiyle, bu maddedeki esaslar çerçevesinde (a) ve (b) bentlerindeki usule göre **tekrar savunma isteyebilir**.
- Hakkında üniversite öğretim mesleğinden çıkarma ve kamu görevinden çıkarma cezası istenenler soruşturma evrakını inceleme, tanık dinletme, disiplin kurulunda sözlü veya yazılı olarak kendisi veya vekili vasıtasıyla savunma yapma hakkına sahiptir.

Görevden Uzaklaştırma: (2547/Madde - 53/B)

- Görevden uzaklaştırma, Devlet veya vakıf yükseköğretim kurumlarında yürütülen kamu hizmetinin gerektirdiği hallerde, görevi başında kalmasında sakınca görülen üst kuruluşlar ile yükseköğretim kurumu yöneticileri, öğretim elemanları, memurlar ve diğer personel hakkında alınan ihtiyati bir tedbirdir. Görevden uzaklaştırma tedbiri disiplin veya ceza soruşturmasının herhangi bir safhasında **üç ay** süreyle alınabilir. Soruşturmayı yürütenler görevden uzaklaştırmayı teklif edebilirler. Bu sürenin bitiminde **tedbir kararının alınmasına ilişkin sebeplerin devam etmesi halinde tedbir her defasında üç ay uzatılabilir**.
- **Görevden uzaklaştırmaya** Yükseköğretim Üst Kuruluş Başkanları ile Devlet yükseköğretim kurumlarında **atamaya yetkili amirler**, vakıf yükseköğretim kurumlarında rektörler ve bağımsız vakıf meslek yüksekokullarında müdürler **yetkilidir**.
- Rektörlerin, bağımsız vakıf meslek yüksekokulu müdürlerinin ve dekanların görevden uzaklaştırılması kararı disiplin amirinin teklifi üzerine Yükseköğretim Genel Kurulu tarafından verilir. Görevden uzaklaştırma kararları atamaya yetkili amirlere bildirilir.
- Görevinden uzaklaştırılanlar hakkında görevden uzaklaştırmayı izleyen **on işgünü** içinde soruşturmaya başlanması şarttır.
- Görevden uzaklaştırma işleminden sonra süresi içinde soruşturmaya başlamayan, görevden uzaklaştırma tedbirinin kaldırılmasının zorunlu olduğu durumlarda bu tedbiri kaldırmayan veya görevden uzaklaştırma işlemini keyfi olarak veya garaz ya da kini dolayısı ile yaptığı, yaptırılan soruşturma sonunda anlaşılan yetkililer, hukuki, mali ve cezai sorumluluğa tabidirler.
- Görevden uzaklaştırılanlar, kanunların öngördüğü sosyal hak ve yardımlardan faydalanmaya devam ederler. Ancak görevden uzaklaştırma süresi içinde kendilerine **aylıklarının veya ücretlerinin üçte ikisi ödenir**.
- Göreve tekrar başlatılmanın zorunlu olduğu durumlarda, bunların aylıklarının veya ücretlerinin kesilmiş olan üçte biri kendilerine ödenir ve Devlet yükseköğretim kurumlarında çalışanlar bakımından görevden uzakta geçirdikleri süre, derecelerindeki kademe ilerlemesinde ve bu sürenin dereceye yükselmesi için gerekli en az bekleme süresini aşan kısmı, üst dereceye

yükselmeleri halinde, bu derecede kademe ilerlemesi yapılmak ve akademik yükselme için gerekli bekleme süresinden sayılmak suretiyle değerlendirilir.

- Soruşturma sonunda kamu görevinden çıkarma cezası önerilmesi hali dışında görevden uzaklaştırma tedbiri, bu tedbiri alan yetkililerce derhal kaldırılır.
- Görevden uzaklaştırma tedbiri alınmakla beraber, soruşturma sonunda yetkili makam veya mercilerce hakkında kamu görevinden çıkarmadan başka bir disiplin cezası verilenler ile ceza kararından evvel haklarındaki disiplin soruşturması af ile kaldırılanlar, bu kararların kesinleşmesi üzerine veya tedbir süresinin dolması halinde derhal göreve iade edilirler.
- Kişinin görevi başında kalmasının, soruşturmanın devamına engel olmadığı hallerde görevden uzaklaştırma tedbiri süresi dolmadan da kaldırılabilir.

Zamanaşımı (2547/Madde - 53/C)

Disiplin cezası verilmesini gerektiren fiil ve hallerin işlendiğinin öğrenildiği tarihten itibaren;

- Uyarma, kınama, aylıktan veya ücretten kesme ve kademe ilerlemesinin durdurulması veya birden fazla ücretten kesme cezalarında **bir ay içinde**,
- Üniversite öğretim mesleğinden çıkarma ve kamu görevinden çıkarma cezasında **altı ay içinde**, disiplin soruşturmasına başlanmadığı takdirde disiplin soruşturması açılmaz.
- Disiplin cezası verilmesini gerektiren fiillerin işlendiği tarihten itibaren iki yıl, üniversite öğretim mesleğinden çıkarma cezasını gerektiren fiil açısından altı yıl geçmiş ise disiplin cezası verilemez.
- Bilimsel bir eserin akademik atama ve terfilerde kullanılması ya da kısmen veya tamamen yeniden yayımlanması halinde ikinci fıkrada belirtilen zamanaşımı süreleri yeniden işlemeye başlar.
- Disiplin cezasının yargı kararıyla iptal edilmesi halinde, kararın idareye ulaştığı tarihten itibaren kalan disiplin ceza zamanaşımı süresi içerisinde, zamanaşımı süresinin dolması veya üç aydan daha az süre kalması halinde en geç üç ay içerisinde karar gerekçesi dikkate alınarak yeniden disiplin cezası tesis edilebilir.

Disiplin Cezası Verme Yetkisi: (2547/Madde - 53/C)

Disiplin cezası vermeye yetkili amir ve kurullar şunlardır:

- Uyarma ve kınama cezaları **sıralı disiplin amirleri tarafından**, rektörler ve bağımsız vakıf meslek yüksekokulu müdürleri hakkında Yükseköğretim Kurulu Başkanı tarafından verilir.
- Aylıktan veya ücretten kesme ve kademe ilerlemesinin durdurulması veya birden fazla ücretten kesme cezaları **kişinin görevli olduğu birimdeki disiplin kurulu kararı** ile verilir.
- Üniversite öğretim mesleğinden çıkarma ve kamu görevinden çıkarma cezaları **atamaya yetkili amirin teklifi üzerine Yüksek Disiplin Kurulu kararıyla** verilir.

- Rektörler, bağımsız vakıf meslek yüksekokulu müdürleri ve dekanlar hakkında aylıktan veya ücretten kesme, kademe ilerlemesinin durdurulması veya birden fazla ücretten kesme, üniversite öğretim mesleğinden çıkarma ve kamu görevinden çıkarma cezaları Yüksek Disiplin Kurulu kararıyla verilir.
- Aylıktan veya ücretten kesme, kademe ilerlemesinin durdurulması veya birden fazla ücretten kesme, üniversite öğretim mesleğinden ve kamu görevinden çıkarma cezaları gerektiren fiillerle ilgili olarak öğretim elemanları hakkında **Yükseköğretim Kurulu Başkanı disiplin amiri sıfatıyla doğrudan soruşturma açabilir.** Bu kapsamda yapılan soruşturmalar sonucunda verilecek cezalar Yüksek Disiplin Kurulunca verilir.
- Disiplin cezası vermeye yetkili makamlar, soruşturmada eksiklik olduğunun tespiti halinde eksikliklerin giderilmesi amacıyla dosyayı iade edebilir, **soruşturmacı tarafından önerilen disiplin cezasını aynen verebilir, hafifletebilir veya reddedebilir.** Teklif edilen cezanın reddedilmesi halinde ilgili disiplin amiri ya da kurulu tarafından ret gerekçesine uygun olarak en geç üç ay içerisinde yeni işlem tesis edilebilir.
- **Disiplin cezası verme yetkisi devredilemez.**
- Disiplin kurulları gerekli gördüğü takdirde ilgilinin özlük dosyasını ve her türlü evrakı incelemeye, ilgili yerlerden bilgi almaya, her türlü incelemeyi yaptırmaya, yeminli tanık ve bilirkişi dinlemeye veya niyabeten (vekaleten) dinletmeye, keşif yapmaya veya yaptırmaya yetkilidir.

Disiplin Cezası Verilmesinde Uygulanacak Temel İlkeler:(2547/Madde-53/D)

- Aynı fiile birden fazla disiplin cezası verilemez. Fiilin birden fazla disiplin suçu teşkil etmesi halinde bu suçlardan en ağır cezayı gerektiren disiplin cezası verilir.
- Disiplin cezası verilmesine sebep olmuş bir fiilin, cezaların özlük dosyasından çıkarılmasına ilişkin süre içinde tekrarründe bir derece ağır ceza uygulanır. Tekerrüre esas alınacak cezanın, süresi içerisinde itiraz edilmemesi veya itirazın reddedilmesi suretiyle kesinleşmiş olması gerekir. Aynı derecede cezayı gerektiren fakat ayrı fiiller nedeniyle verilen disiplin cezalarının üçüncü uygulamasında bir derece ağır ceza verilir. Kanunla affedilmiş disiplin cezaları ile tekerrür nedeniyle verilen bir derece ağır cezalar tekerrüre esas alınmaz. Geçmiş hizmetleri sırasındaki çalışmaları olumlu olan veya ödül veya başarı belgesi alanlara verilecek disiplin cezalarında **bir derece alt ceza uygulanabilir. Bir derece alt cezayı, asıl cezayı vermeye yetkili makam verir.**
- Kademe ilerlemesinin durdurulması veya birden fazla ücretten kesme cezasına bir üst ceza uygulanması gereken hallerde üst ceza kamu görevinden çıkarma cezasıdır. Kamu görevinden çıkarma cezasına bir alt ceza uygulanması gereken hallerde ise alt ceza kademe ilerlemesinin durdurulması veya birden fazla ücretten kesme cezasıdır.

- Bu Kanunda sayılan ve disiplin cezası verilmesini gerektiren fiillere nitelik ve ağırlıkları itibarıyla benzer fiilleri işleyenlere de hangi disiplin fiiline benzediği belirtilerek aynı türden disiplin cezaları verilir.
- Birinci derecenin son kademesinde bulunulması nedeniyle kademe ilerlemesinin durdurulması cezasının uygulanamaması halinde brüt aylıklarının 1/4'ü ile 1/2'si oranında aylıktan kesme cezası uygulanır. Tekerrürü halinde ise ilgili disiplin kurulu tarafından kamu görevinden çıkarma cezası verilir.
- Disiplin cezaları, verildikleri tarihten itibaren, aylıktan veya ücretten kesme cezası ile kademe ilerlemesinin durdurulması veya birden fazla ücretten kesme cezası ise cezanın verildiği tarihi izleyen aybaşında uygulanır.
- Disiplin cezaları üst disiplin amirine, üniversite öğretim mesleğinden çıkarma cezası tüm yükseköğretim kurumlarına, kamu görevinden çıkarma cezası ise ayrıca Devlet Personel Başkanlığına bildirilir.
- Aylıktan veya ücretten kesme cezası alanlar üç yıl, kademe ilerlemesinin durdurulması veya birden fazla ücretten kesme cezası alanlar beş yıl boyunca rektör, dekan, enstitü müdürü, yüksekokul müdürü, meslek yüksekokulu müdürü, bölüm başkanı, anabilim dalı başkanı, anasanat dalı başkanı, bilim dalı başkanı, sanat dalı başkanı, daire başkanı dengi ve üstü kadrolara atanamazlar. Söz konusu disiplin cezalarının verildiği tarihte bu görevlerde bulunanların görevleri kendiliğinden sona erer ve durum ilgili mercilere derhal bildirilir.

Disiplin Kurullarının Teşekkülü: (2547/Madde - 53/E)

- Yüksek Disiplin Kurulu Yükseköğretim Genel Kuruludur.
- **Üniversite disiplin kurulu** Üniversite disiplin kurulu üniversite yönetim kuruludur. Üniversiteye bağlı birimlerin yönetim kurulları disiplin kurulu olarak görev yapar. Rektörlüğe bağlı birimlerdeki disiplin kurulu; akademik personel ve daire başkanı kadrosunun dengi ve üstü kadrolarda bulunanlar için rektör yardımcısı başkanlığında üniversite yönetim kurulunca her takvim yılı başında belirlenen profesör unvanlı dört öğretim üyesinden, memurlar için ise Genel Sekreterin başkanlığında, Hukuk Müşaviri ile Personel Dairesi Başkanından oluşur.
- Yükseköğretim Kurulu personeli için disiplin kurulu, Genel Sekreterin başkanlığında, I. Hukuk Müşaviri ile Personel, Strateji Geliştirme, İdari ve Mali İşler Daire başkanlarından teşekkül eder.
- Üniversitelerarası Kurul personeli için disiplin kurulu, Genel Sekreterin başkanlığında Genel Sekreter Yardımcısı ve Hukuk Müşavirinden teşekkül eder.
- Yüksek Disiplin Kurulu hariç, disiplin kurullarında profesörlerle ilgili hususların görüşülmesinde doçent ve doktor öğretim üyeleri, doçentlerle ilgili hususların görüşülmesinde doktor öğretim üyeleri ve kendileri ile ilgili hususların görüşülmesinde ilgili üyeler görüşmelere katılamazlar.

- Soruşturmada görev alanlar disiplin kurullarındaki oylamalara, disiplin kurulunda görev alanlar ile disiplin cezası verenler bu cezalara itirazların görüldüğü kurullardaki oylamalara katılamazlar.
- Herhangi bir sebeple disiplin kurullarının teşekkül edememesi halinde eksik üyelikler eşdeğer unvana sahip öğretim üyeleri arasından senato tarafından belirlenen üyelerce tamamlanır.

İtiraz: (2547/Madde - 53/F)

Disiplin cezalarına itiraz edilebilecek amir ve kurullar şunlardır:

- Uyarma ve kınama cezalarına karşı** itiraz ilgilinin görevli olduğu **birimin disiplin kuruluna**, dekanlar için üniversite disiplin kuruluna, rektörler ve bağımsız vakıf meslek yüksekokulu müdürleri için **Yüksek Disiplin Kuruluna** yapılabilir.
 - Aylıktan veya ücretten kesme ve kademe ilerlemesinin durdurulması veya birden fazla ücretten kesme cezasına karşı** itiraz ilgilinin görevli olduğu **üniversite disiplin kuruluna**, yükseköğretim üst kuruluşlarında görev yapan personel için Yüksek Disiplin Kuruluna yapılabilir.
- İtiraz süresi, cezanın tebliğ tarihinden itibaren yedi gündür.
 - İtiraz mercileri, itiraz tarihinden itibaren **altmış gün** içinde karar verir.
 - İtiraz mercileri itirazı kabul ya da reddedebilir. İtirazın kabul edilmesi halinde ceza tüm sonuçlarıyla ortadan kalkar, ancak ilgili disiplin amiri veya disiplin kurulu tarafından kabul gerekçesine uygun olarak en geç üç ay içerisinde yeni bir işlem tesis edilebilir.

(657/Madde 135)

- Disiplin amirleri tarafından verilen uyarma, kınama ve aylıktan kesme cezalarına karşı disiplin kuruluna, kademe ilerlemesinin durdurulması cezasına karşı yüksek disiplin kuruluna itiraz edilebilir.
- İtirazda süre, kararın ilgiliye tebliği tarihinden itibaren yedi gündür. Süresi içinde itiraz edilmeyen disiplin cezaları kesinleşir.
- İtiraz mercileri, itiraz dilekçesi ile karar ve eklerinin kendilerine intikalinden itibaren otuz gün içinde kararlarını vermek zorundadır.
- İtirazın kabulü hâlinde, disiplin amirleri kararı gözden geçirerek verilen cezayı hafifletebilir veya tamamen kaldırabilirler.
- Disiplin cezalarına karşı idari yargı yoluna başvurulabilir.

DİSİPLİN SORUŞTIRMALARINA İLİŞKİN ÖNEMLİ HUSUSLAR

- Bölüm Başkanı, anabilim, ana sanat, bilim veya sanat dalı başkanları ve Daire Başkanları görev alanları ile ilgili disiplin soruşturma taleplerini en yakın disiplin amirine yaparlar. Bu talep gecikilmeden uygulanmaya konulur.
- **Soruşturmaya başlama zamanışımında;** disiplin amiri suçun işlendiği hangi tarihte öğrendi ise, bu tarih zamanışımının başladığı tarihtir. Fiilin işlendiğinin öğrenildiği tarih, disiplin amiri kademesinde olayın kayıtlara giriş tarihidir. Ancak bu konuda yanlışlığa meydan vermemek için işlemlerin süre yönünden başlangıç tarihi olarak evrakın genel evrak kaydına giriş tarihinin esas alınması isabetli olacaktır.
- **Ceza vermede zamanışımı;** ise öğrenme tarihinden değil, fiilin işlendiği tarihin ertesi gününden itibaren işlemeye başladığından buna dikkat edilmesi, soruşturma raporlarının başlangıç kısmında disiplin suçunun işlendiği ve öğrenildiği tarihlerin yıl, ay ve gün olarak açıkça belirtilmesi çok önemli ve gereklidir.
- Yönetici, öğretim elemanı, memur veya diğer görevlilerin işlemiş oldukları bir eylem; hem disiplin hukuku hem de ceza hukuku açısından bu kişilerin sorumluluğuna gidilmesini gerektirebilir. Bu durumda söz konusu kişi hakkında ceza kovuşturmasına başlanmış olması, disiplin sorumluluğuna gidilmesine engel olmadığı gibi disiplin kovuşturmasını da geciktirmez. Sanığın Türk Ceza Kanunu'na göre mahkûmiyetine hükmolunması ya da olunmaması, disiplin cezasının uygulanmasına engel olmaz. Aynı şekilde disiplin soruşturması veya sonuçları, ceza soruşturmasını da etkilemeyecektir.
- **Mahkeme kararları ışığında konunun değerlendirilmesi:** Ancak uygulamada aynı eylem hakkında verilen bazı ceza mahkemesi kararlarının, disiplin cezası verilirken göz önünde bulundurulacağı kabul edilmektedir. Örneğin; ceza yargılaması sonucunda verilen mahkeme kararında suçun sanık tarafından işlenmediği, suçun unsurlarının oluşmadığı gerekçeleriyle ya da meşru müdafaa, zorda kalma, kanun hükmünün yerine getirilmesi gibi hukuka uygunluk nedenlerinin bulunması nedeniyle beraat kararları verilmiş ise ilgili hakkında disiplin cezası erilmeyecektir.
- Öte yandan; ceza mahkemesinin bazı kararları, disiplin cezası vermeye yetkili makamların takdir yetkisini ortadan kaldırmamaktadır. Genellikle, "**şüpheden sanık yararlanır**" ilkesi uyarınca delil yetersizliği sebebiyle verilen beraat kararlarının, kamu davasının düşmesine karar verilmesinin, ceza yargılaması sonunda verilen mahkûmiyet hükmünün ertelenmiş (tecil) olmasının, ilgili hakkında soruşturma izni verilmemiş olması nedeniyle ceza yargılaması yapılamaması durumlarının disiplin makamlarını bağlamayacağı kabul edilmektedir.

- Disiplin hukuku her ne kadar ceza hukuku kavramlarını büyük ölçüde kullansa da gerek amacı, gerekse sonuçları bakımından ikisi birbirinden oldukça farklıdır. Bu nedenle her iki soruşturma usulü birbirinden farklı ve bağımsız yürür, **sonuçları ve etkisi de birbirinden bağımsızdır.**
- Bu nedenle personel hakkında ceza soruşturması açılması mutlaka disiplin soruşturması açılmasını gerektirmeyeceği gibi; ceza soruşturmasına başlanmış olması fiil veya davranış disiplin suçu oluşturuyorsa disiplin soruşturması açılmasını engellemez ve geciktirmez. Burada dikkat edilmesi gereken husus, bir soruşturma usulünde kullanılan kimi delillerin, özellikle ceza soruşturmasında elde edilen delillerin disiplin soruşturmasına da dayanak oluşturacağıdır. Ne var ki, ceza soruşturmasında alınmış olan savunma, disiplin soruşturmasındaki savunma yerine geçmez. Ancak ceza soruşturmasında verilen kararlar genellikle disiplin soruşturmasının sonuçlarını da etkiler.
- Soruşturma konusu olay hakkındaki evrakın incelenmesi, delillerin toplanması ve ilgili mevzuat hükümlerinin dikkatle değerlendirilmesi büyük önem taşır. Bu sebeple, olayı veya iddiaları açıklığa kavuşturabilecek her türlü delilin eksiksiz toplanmasına, şikâyetçi ya da itham edilenler tarafından incelenmesi istenilen kayıt, belge ve diğer delillerin tamamının incelenip değerlendirilmesine gereken önem gösterilmelidir. Değerlendirmeye alınmayanların ise değerlendirilmesine neden gerek görülmediği hususuna raporda açıklık getirilmelidir.
- Soruşturmada, olayın aydınlığa kavuşturulabilmesi bakımından alınacak ifadeler de büyük önem taşır. Varsa önce şikâyetçi veya muhbir dinlenir. Şikâyetçi veya muhbir çağrıldığında, dilekçesi/beyanı kendisine gösterilmek suretiyle imzanın kendisine ait olup olmadığı sorularak ifadesinin alınmasına başlanmalı, kendisinden olayın meydana geldiği yer, zaman, nasıl gerçekleştiği ve varsa görgü tanıklarının bulunup bulunmadığı sorulmalıdır. Ancak şikâyet veya ihbarda yer alan iddialar yeterince açık ise soruşturmanın sağlıklı sonuçlandırılması için önce şüphelinin ifadesi de alınabilir.
- Disiplin amirinin bizzat yaptığı suç tespiti nedeniyle açılan disiplin soruşturmasında, bu konudaki tespitin ne olduğu, olay, yer, tarih, saat, şüpheli vs. belirtilerek tutanağa bağlanmalıdır. Bu husustaki bilgiler yeterli değilse, disiplin amirinden tamamlayıcı bilgi istenmelidir. Bu hususta kanunlarda şekil şartı getirilmediğinden yazılı bilgi istenmesi yeterli olur.

Soruşturma Raporunda;

- İncelenen ve soruşturulan konuyla ilgili fiil ve durumların ne olduğu, bunların kanunlarda karşılığı açık şekilde belirtilmeli,
- İtham edilen kişinin lehine veya aleyhine olan tüm kanıtlar, özlük ve disiplin durumu değerlendirilmeli,
- Sonucu etkilemeyecek gereksiz açıklamalara girilmemeli, bütün soruşturma konularını kapsayacak nitelikte olmasına özen gösterilmeli, yapılan incelemeler eksiksiz şekilde aksettirilmeli, konular, objektif bir tutumla yaklaşılmalı, getirilen teklifin sebep ve hukuki dayanakları açıkça belirtilmeli,
- Bir önceki bölümün bir sonraki bölümü açıklayıcı ve geliştirici nitelikte olmasına, bölümler arasında uyum bulunmasına dikkat edilmeli,
- Kullanılan yasal ve mesleki deyim ve kelimelerin seçimi ve kullanılmasında isabetli ve özenli davranmalı,
- Disiplin soruşturmalarında Türk Ceza Kanununda suç olarak nitelendirilen terimlere gerekmedikçe yer verilmemelidir.
 - Varsa belge asıl ve suretleri bir dizi pusulasına bağlanarak rapora eklenir. Rapor gecikilmeksizin onay merciine tevdi edilir.

Soruşturma raporunun şekil yönünden de eksiksiz olması için;

- Usulüne uygun şekilde düzgün bir ifade ile silintisiz ve kazıntısız şekilde yazılmış olması, tarih, sayı, imza eksikleri bulunmaması, dizi pusulasındaki sıra numaraları ile rapordaki açıklamalar arasında bağlantı kurulması, raporun tüm sayfalarının soruşturmacı tarafından parafe edilmesi, raporu ve dizi pusulasının son sayfasında isim ve unvanlar açık şekilde yazılarak üstünün imzalanmış olması, dikkat edilecek hususlardandır.

Basit bir soruşturma dosyası aşağıdan yukarı şöyle sıralanabilir;

- Soruşturma emri ve varsa eki
 - İfade tutanakları
 - Özlük araştırması
 - Tebliğ tutanağı
 - Soruşturma raporu
 - Üst yazı
 - Dizi pusulası
- ✓ Varsa tarih sırasına göre bu belgeler arasına şikâyet dilekçesi, bilirkişi raporu, nöbet çizelgesi, demirbaş zimmet formu, ek süre isteme yazısı, ek süre onayı gibi belgeler de eklenir.

Disiplin Soruşturması İş Akış Süreci

Yasal Dayanak

2547 Sayılı Kanunun 53. Maddesi ve 657 Sayılı Devlet Memurları Kanunun 124-145. maddeleri

Şikâyet veya İhbar Dilekçesinin Kayıtlara Alınması / Disiplin Amirince Olayın Öğrenilmesi	1- Disiplin Amirince; Soruşturma başlatılmadan önce inceleme başlatılmasına karar verilmesi halinde inceleme işlemleri yapılır veya yaptırılır. (Disiplin amiri kendisi yapabileceği gibi inceleme için görevlendirme yapıp incelenmesini isteyebilir.) 2- İnceleme Sonucunda, İnceleme sonucunda hazırlanan raporda soruşturmaya gerek görülmemesi halinde şikâyetçiye bilgi verilerek dosya kapatılır. 3- İnceleme raporunda soruşturma açılması gerektiğinin bildirilmesi durumunda, Disiplin amiri veya re'sen Rektörlük tarafından soruşturma açılarak Soruşturmacı/Soruşturma Komisyonu görevlendirilir. 2547 sayılı Kanunun 53/A maddesi uyarınca Soruşturmacı/Soruşturma Komisyonuna yazı yazılır.
Soruşturmacı/Soruşturma Komisyonunca yürütülecek süreç ve işlemler	1- Soruşturmacı/Soruşturma Komisyonu soruşturmayı 2 (iki) ay içerisinde tamamlar, tamamlayamadığı takdirde gerekçeli yazı ile soruşturmayı açan makamdan ek süre talebinde bulunabilir. 2- Soruşturulanın/soruşturulanların savunmaya davet edilmesi ve savunmalarını yapmak için tebliğ tarihinden itibaren en az 7(yedi) gün süre verilmesi zorunludur. Soruşturulan/Soruşturulanlar savunmalarını yazılı olarak yapabilecekleri gibi belirlenen bir tarihte sözlü olarak ta verebilirler. 3- Soruşturmacı/Soruşturma Komisyonu soruşturulan/soruşturulanların görevden uzaklaştırılmalarını teklif etmesi halinde gerekçe belirtilerek durum Rektörlük Makamına arz edilir. Rektörlükçe gerekli işlem tahsis edilir. 4- Soruşturmacı/Soruşturma Komisyonu soruşturulan/soruşturulanların daha önceden herhangi bir disiplin cezalarının olup olmadığının ve diğer soruşturma safhalarında ihtiyaç duyulan bilgileri Personel Daire Başkanlığından yazılı olarak talep eder. 5- Soruşturmacı/Soruşturma Komisyonu soruşturmanın gidişine göre soruşturulan/soruşturulanlardan birden fazla savunma isteyebilir, sözlü olarak dinleyebilir. 6- Soruşturmacı/Soruşturma Komisyonu olayla ilgili bilgi ve belge talebinde bulunabilir, tanık dinleyebilir veya yazılı ifade isteyebilir. 7- Soruşturmacı/Soruşturma Komisyonu tarafından hazırlanan soruşturma dosyası ve soruşturma raporunu EK-1'de yer alan kontrol listesine uygun hale getirilerek dizi pusulası ve üst yazı ekinde soruşturmayı açan makama sunar.

**Soruşturmayı açan
makam, Disiplin Amiri ve
Disiplin Kurulları
tarafından yapılacak iş ve
işlemler**

1-Soruşturma raporu ve dosyası usul yönünden incelenir. Soruşturma raporu ve dosyasında eksikliklerin bulunması durumunda eksikliklerin tamamlanması için dosya Soruşturmacı/Soruşturma Komisyonuna iade edilir.

2- Soruşturma raporu ve dosyasının tam olması durumunda önerilen ceza türüne göre işlen tahsis edilmeye başlanır.

3- Uyarı ve Kınama Cezası önerilmesi,

a) 2547 Sayılı Kanunun 53/A maddesi uyarınca Disiplin Amiri tarafından soruşturulan/soruşturulanların son savunması istenir. Soruşturulanın /soruşturulanların son savunmaya davet edilmesi ve savunmalarını yapmak için tebliğ tarihinden itibaren en az 7(yedi) gün süre verilmesi zorunludur.

b) Son savunmalar alındıktan sonra savunma Disiplin Amiri tarafından 2547 Sayılı Kanunun 53/A maddesi uyarınca incelenir.

c) Disiplin Amiri tarafından ceza verilmesinin uygun bulunmaması durumunda “ceza verilmediği” bilgisi ilgiliye yazılı olarak tebliğ edilir varsa şikayet edene de bilgi verilir. Soruşturma Dosyası Personel Daire Başkanlığına gönderilir.

ç) Disiplin Amiri 2547 Sayılı Kanunun 53/Ç maddesi uyarınca Soruşturmacı tarafından önerilen cezayı aynen verebilir, hafifletebilir veya reddedebilir. Eksiklik bulunması halinde dosyayı iade edebilir. (Önerilen ceza aynen kabul edilebilir yada 2547 Sayılı Kanun 53/D maddesi uyarınca iyi hal ve daha önce ceza almamış olması değerlendirilerek bir alt ceza verilebilir veya eylemin tekrarı mevcut ise bir ağır ceza verilebilir.)

d) Uygun bulunan disiplin cezası soruşturulan/soruşturulanlara yazılı olarak tebliğ edilir ve 2547 Sayılı Kanunun 53/F maddesi gereğince 7 (yedi) gün içinde itiraz hakkı bulunduğu bildirilir.

e) Soruşturulan/soruşturulanların itiraz etmemesi durumunda soruşturma dosyası Personel Daire Başkanlığına gönderilir.

f) Soruşturulan/Soruşturulanların itiraz etmesi durumunda 2547 Sayılı Kanunun 53/F maddesi uyarınca dosyanın itirazen görüşülmesi için İlgili Birim Disiplin Kuruluna sevk edilir.

g) Soruşturulan/Soruşturulanların itiraz etmesi durumunda soruşturulan/soruşturulanların itiraz dilekçeleri ve soruşturma dosyası Disiplin Kuruluna sevk edilir. Disiplin Kurulu verilen cezayı aynen kabul edebilir veya reddedebilir.

ğ) Disiplin Kurulu Kararı soruşturulan/soruşturulanlara tebliğ edilir ve 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunun uyarınca 60 gün içinde İdare Mahkemesine dava açabileceği bildirilir.

h) Soruşturma dosyası Personel Daire Başkanlığına gönderilir.

4- Aylıktan Kesme, Ücretten Kesme, Kademe İlerlemesinin Durdurulması ve Birden Fazla Ücretten Kesme Cezası önerilmesi durumunda;

a) Disiplin amiri soruşturma dosyasını ilgili Birim Disiplin Kuruluna sevk eder.

b) Disiplin Kurulu 2547 Sayılı Kanunun 53/A maddesi uyarınca bir raportör tayin ederek soruşturulan/soruşturulanların son savunmalarını talep eder.

c) Son savunma alındıktan sonra soruşturma dosyası 2547 sayılı Kanunun 53/A maddesi uyarınca Raportör tarafından incelenir ve Disiplin Kurulunda görüşülür.

ç) Disiplin Kurulunca cezanın uygun bulunmaması durumunda Disiplin Amirince “ceza verilmediği” bilgisi ilgiliye yazılı olarak tebliğ edilir varsa şikâyet edene de bilgi verilir. Soruşturma Dosyası Personel Daire Başkanlığına gönderilir.

d) Disiplin Kurulu 2547 Sayılı Kanunun 53/Ç maddesi uyarınca Soruşturmacı tarafından önerilen cezayı aynen verebilir, hafifletebilir veya reddedebilir. (Önerilen ceza aynen kabul edilebilir yada 2547 Sayılı Kanun 53/D maddesi uyarınca iyi hal ve daha önce ceza almamış olması değerlendirilerek bir alt ceza verilebilir veya eylemin tekrarı mevcut ise bir ağır ceza verilebilir.)

Kademe ilerlemesinin Durdurulması cezasının bir üst ceza uygulaması kamu görevinden çıkarma cezasıdır. 1.derecenin 4.kademesinde bulunanlar için kademe ilerlemesinin durdurulması cezası 1/4 – 1/2 oranında Aylıktan Kesme Cezası olarak uygulanır ve tekrarı halinde görevine son verilir.

e) Disiplin Kurulunda uygun bulunan ceza Disiplin Amiri tarafından soruşturulan/soruşturulanlara yazılı olarak tebliğ edilir ve 2547 Sayılı Kanunun 53/F maddesi gereğince 7 (yedi) gün içinde itiraz hakkı bulunduğu bildirilir.

f) Soruşturulan/soruşturulanların itiraz etmemesi durumunda soruşturma dosyası Personel Daire Başkanlığına gönderilir.

g) Soruşturulan/Soruşturulanların itiraz etmesi durumunda 2547 Sayılı Kanunun 53/F maddesi uyarınca dosyanın itirazla görüşülmesi için soruşturulan/soruşturulanların itiraz dilekçeleri ve soruşturma dosyası Üniversite Disiplin Kuruluna sevk edilir.

5- Üniversite öğretim mesleğinden çıkarma ve Kamu Görevinden Çıkarılma Cezasının önerilmesi Durumunda;

a) 2547 Sayılı Kanunun 53/Ç maddesi uyarınca soruşturma dosyası atamaya yetkili amir tarafından Yüksek Disiplin Kuruluna sevk edilmek üzere Yükseköğretim Kurulu Başkanlığına gönderilir.

b) Yüksek Disiplin Kurulu tarafından soruşturulan/soruşturulanların

	son savunmalarının alınması için yazı ekinde gönderilen kapalı zarflar ilgililere imza karşılığı tebliğ edilip tebellüğ belgeleri Yüksek Disiplin Kuruluna ulaştırılmak üzere Yükseköğretim Kurulu Başkanlığına gönderilir. c) Yüksek Disiplin Kurulu Mezkûr Kanunun 126. maddesi uyarınca önerilen cezayı reddetmesi durumunda atamaya yetkili amirin başka bir ceza verme yetkisi vardır. Atamaya yetkili amir tarafından ceza verilmemesi uygun görülürse durum ilgiliye tebliğ edilerek tebellüğ belgesi Yükseköğretim Kurulu Başkanlığına gönderilir. ç) Yüksek Disiplin Kurulu tarafından, önerilen cezanın uygun bulunması durumunda yazı ekinde gelen kapalı zarf ilgiliye tebliğ edilerek tebellüğ belgesi Yükseköğretim Kurulu Başkanlığına gönderilir. d) Atamaya yetkili amir tarafından kamu görevinden çıkarılanın ilişkisi kesilerek Kurumdan ayrılması sağlanır.
--	--

Soruşturma Dosyasının Tesliminden Önce Soruşturmacı Tarafından Yapılacak Kontroller	
☐	Soruşturma emrindeki ve varsa ekinde yer alan şikâyet dilekçesindeki iddialar incelenerek soruşturma bu konularla sınırlı tutuldu mu?
☐	Öncelikli olarak bilgi ve belge temininde bulunuldu mu?
☐	İlk olarak şikâyetçinin ifadesi alındı mı?
☐	Şikâyetçi tanık gösterdi ise bu tanıkların ifadesi (yeminli olarak) alındı mı?
☐	Hakkında soruşturma yapılanın ifadesi alındı mı ?
☐	Hakkında soruşturma yapılan kişi tanık gösterdi ise bu tanıkların ifadesi (yeminli olarak) alındı mı?
☐	Kişilere tebligatlar tebliğ-tebellüğ belgesi ile ya da 7201 sayılı Tebligat Kanunu usulüne göre yapıldı mı?
☐	Soruşturma raporu usulüne uygun hazırlandı mı?
☐	Soruşturma raporunda fiil, suç ve ceza ayrı ayrı değerlendirildi mi?
☐	Hakkında soruşturma yapılana tebliğ tarihinden itibaren 7 (yedi) günden az olmamak üzere süre verilerek savunması alınmış mı?
☐	Soruşturulanın daha önceden disiplin cezası alıp almadığı bilgisi soruldu mu?
☐	Soruşturma raporunun her sayfası paraflanıp son sayfası imzalandı mı?
☐	Dizi pusulası oluşturulup soruşturma dosyası dizi pusulasındaki sıraya göre tanzim edildi mi?

Soruşturma Dosyasının Tesliminden Sonra Disiplin Amirince Yapılacak Kontroller	
☐	Konuya ilişkin bilgi ve belge temini yapılmış mı?
☐	Varsa şikâyetçinin ve tanıkların ifadesi alınmış mı?
☐	Hakkında soruşturma yapılanın savunması alınmış mı?
☐	Hakkında soruşturma yapılana 7 (yedi) günden az olmamak üzere savunma süresi verilerek savunması alınmış mı?
☐	Soruşturma raporu usulüne uygun hazırlanmış mı?
☐	Soruşturma raporunun her sayfası soruşturmacı tarafından paraflanıp, son sayfası imzalanmış mı?
☐	Soruşturma dosyası için dizi pusulası oluşturulmuş mu?
☐	Soruşturma dosyası bir dilekçe ekinde ve kapalı zarf içinde teslim edilmiş mi?

Soruşturma Dosyasının Tesliminden Sonra Disiplin Kurulunca (<u>Ceza Makamındaki</u>) Yapılacak Kontroller	
☐	Konuya ilişkin bilgi ve belge temini yapılmış mı?
☐	Varsa şikâyetçinin ve tanıkların ifadesi alınmış mı?
☐	Hakkında soruşturma yapılanın savunması alınmış mı?
☐	Hakkında soruşturma yapılana 7 (yedi) günden az olmamak üzere savunma süresi verilerek savunması alınmış mı?
☐	Soruşturma raporu usulüne uygun hazırlanmış mı?
☐	Soruşturma raporunun her sayfası soruşturmacı tarafından paraflanıp, son sayfası imzalanmış mı?
☐	Soruşturma dosyası için dizi pusulası oluşturulmuş mu?
☐	Soruşturma dosyası bir dilekçe ekinde ve kapalı zarf içinde teslim edilmiş mi?
☐	Disiplin Kuruluna soruşturmacı, müşteki ya da birim amiri (Rektör/Dekan/Müdür) katılmış mı? (Katıldı ise toplantıdan çıkacak)

Disiplin Cezalarına <u>İtirazları Karara Bağlayacak olan</u> Disiplin Kurulunca Yapılacak Kontroller	
☐	Disiplin Kuruluna soruşturmacı, müşteki ya da cezayı veren disiplin amiri ile disiplin kurulu üyesi ve birim amiri katılmış mı? (Katıldı ise toplantıdan çıkacak)
☐	İtiraz süresi içerisinde yapılmış mı? (Cezanın tebliğinden itibaren 7 gün içerisinde)
☐	Soruşturma işlemi usulüne uygun yapılmış mı?
☐	İtiraz dilekçesindeki itiraz gerekçeleri soruşturma sürecinde değerlendirilmiş mi?
Not 1- İtirazları görüşen Disiplin Kurulu verilen cezayı aynen kabul eder ya da reddeder. İtirazın kabulü durumunda gerekçesini izah eder. Bu gerekçe çerçevesinde cezayı veren disiplin amiri ya da disiplin kurulu yeniden bir değerlendirmede bulunabilir.	
Not 2- Geçmiş hizmetlerinin olumlu olmasından dolayı ceza indirimi uygulanacağı taktirde bir derece alt cezayı, asıl cezayı vermeye yetkili makam verir. Örneğin: soruşturma sonucunda hazırlanan soruşturma raporunda, soruşturulanın fiilinin karşılığının aylıktan kesme cezası olduğu tespit edildikten sonra soruşturulanın iyi hali göz önüne alınarak indirim yapılması ve kınama cezası verilmesi öngörülmüşse, dosya yine disiplin kurulunda görüşülecektir. İyi hal nedeniyle kınama cezası verilmesi kararı disiplin kurulunca alınacaktır. Ancak burada tersi duruma dikkat etmek gerekmektedir. Tekerrür nedeniyle cezanın ağırlaştırıldığı durumlarda asıl ceza için değil, tekerrür nedeniyle verilecek ceza için yetki dikkate alınmalıdır. Örneğin: Kınama cezası disiplin amirlerince verilmektedir. Fakat kınama cezasını gerektiren bir fiil için tekerrür hükmü uygulandığında verilecek aylıktan kesme cezası disiplin kurulunca verilmelidir. Çünkü disiplin amirlerinin aylıktan kesme cezası verme yetkisi bulunmamaktadır.	

Disiplin Soruşturması Süreci ile İlgili Önemli Açıklamalar

- Disiplin soruşturmalarında soruşturma süresi soruşturma emrinin soruşturmacıya ulaşmasından itibaren 2 (iki) aydır. Bu süre içerisinde soruşturmanın bitirilmesi esastır. Mücbir sebeplerden dolayı soruşturma işleminin bu süre içerisinde bitirilememesi durumunda gerekçesi ile birlikte soruşturma emrini veren makamdan ek süre talebinde bulunulur.
- Soruşturmacı iddiaları inceleyip soruşturma sürecini planladıktan sonra öncelikle konu ile ilgili bilgi ve belgeleri toplamalıdır. Bilgi ve belge temininden sonra ilk olarak ve varsa şikâyetçinin ifadesi alınmalı, şikâyetçi konu ile ilgili tanık gösterdi ise sonrasında tanıkların yeminli ifadesi alınır.
- Bilgi ve belgeler temin edildikten ve şikâyetçi ile varsa şikâyetçinin gösterdiği tanıkların ifadesi alındıktan sonra en son olarak hakkında soruşturma yapılanın ifadesi alınmalıdır.
- Soruşturmacı sadece soruşturma emrinde yer alan konu ile ilgili sınırlı olmak üzere soruşturma yapmakla görevlidir. Soruşturma sürecinde bilgisine giren ve soruşturulmasını gerekli gördüğü bir husus var ise bu durumu soruşturma emrini veren makama bildirerek ek soruşturma emri talep etmelidir.
- Soruşturmacı, disiplin soruşturmasıyla ilgili bilgi ve belgeleri toplama, ifade alma, tanık dinleme, bilirkişiye başvurma, keşif yapma, inceleme yapma ve ilgili makamlarla yazışma yetkisini haizdir.
- Soruşturmacı tüm ifadeleri tamamlayıp konuyu tahlil ve münakaşa ederek bir kanaate ulaşması durumunda hakkında soruşturma yapılanın ifadesini alabilir.